

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 266/2569

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 341, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.วิ.อ. มาตรา 123, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4

ย่อ / หลักกฎหมาย

การร้องทุกข์นั้น กฎหมายไม่ได้กำหนดรูปแบบว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร เป็นแต่ต้องได้ความว่าเป็นการแสดงเจตนาให้ดำเนินคดีอาญา คดีนี้โจทก์เป็นผู้ร่วมเล่นแชร์เป็นเงินจำนวนมากในวงแชร์ที่จำเลยที่ 1 ทำแชร์เพื่งประกาศลั้มวงแชร์ โดยยังไม่ได้รับเงินคืนจากจำเลยที่ 1 การที่โจทก์มาแจ้งความตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี มีข้อความว่า "...โจทก์กับพวก (ระบุชื่อ) ได้พากันมาสถานีตำรวจแจ้งว่า ผู้แจ้งทั้งหมดได้ร่วมเล่นแชร์ออนไลน์กับจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นทำแชร์ โจทก์ส่งเงินให้จำเลยที่ 1 จำนวน 2,061,190 บาท (และพวกโจทก์ส่งเงินให้จำเลยที่ 1 ตามจำนวนที่ระบุ) ต่อมาเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2564... ทราบว่าทำแชร์ไม่สามารถจ่ายเงินได้ จนมาถึงวันนี้... ไม่สามารถจ่ายเงินได้ เป็นเหตุให้พวกผู้แจ้งได้รับความเสียหาย จึงพากันมาพบพนักงานสอบสวนมอบคดีให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมาย... ร้อยตำรวจเอก ล. รองสารวัตรสอบสวน สถานีตำรวจภูธรขุนทะเล ได้รับแจ้งรับคำร้องทุกข์ไว้แล้วจะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป..." แสดงให้เห็นแล้วว่า โจทก์ซึ่งยืนยันว่าได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลยที่ 1 โดยกล่าวหาต่อพนักงานสอบสวนว่ามีผู้กระทำความผิดเกิดขึ้น ลักษณะแห่งความผิด พฤติการณ์ที่ความผิดนั้นได้กระทำความเสียหายของโจทก์ และการที่ระบุว่า "...พวกผู้แจ้งได้รับความเสียหาย จึงพากันมาพบพนักงานสอบสวนมอบคดีให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมาย..." แสดงว่าโจทก์มีความประสงค์ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีแก่จำเลยที่ 1 ให้ได้รับโทษตามกฎหมาย ทั้งพนักงานสอบสวนผู้รับแจ้งก็รับว่าจะไปดำเนินการต่อไป จึงเป็นคำร้องทุกข์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 2 (7) และมาตรา 123 วรรคสอง ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 90, 91, 341 และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชดเชยค่าเสียหาย 1,599,930 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูลเฉพาะจำเลยที่ 1 ให้ประทับฟ้อง ส่วนจำเลยที่ 2 ให้ยกฟ้อง จำเลยที่ 1 ให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 (ที่ถูกต้องประกอบด้วยมาตรา 83) การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 รวม 40 กระทง จำคุกกระทงละ 1 เดือน รวมจำคุก 40 เดือน ให้จำเลยที่ 1 ชำระเงิน 1,496,930 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 20 กันยายน 2566) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยให้ปรับเปลี่ยนลดลงหรือเพิ่มขึ้นตามที่พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี ตามที่โจทก์ขอ กับให้จำเลยที่ 1 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียม

แทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 10,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้จำเลยที่ 1 ใช้แทนตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดี ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ในคดีส่วนอาญา นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นตามที่คู่ความไม่ได้เถียงกันว่า จำเลยที่ 1 เป็นแท็กซี่ เปิดเล่นแชร์ผ่านโปรแกรมเฟซบุ๊ก ชื่อกลุ่ม "ช." ลักษณะเป็นกลุ่มปิด มีสมาชิก 120 คน สมาชิกในกลุ่มสามารถจองวงเล่นแชร์ได้คนละหลายมือและคนละหลายวง แต่ละวงแชร์มีสมาชิกเล่นไม่เกินวงละ 10 คน สมาชิกมือต้นจะได้รับเงินก่อนแต่ต้องเป็นผู้เสียดอกเบี้ย ส่วนสมาชิกมือท้ายจะได้รับเงินช้าแต่จะได้ดอกเบี้ยจากสมาชิกมือต้นด้วย โจทก์เป็นสมาชิกกลุ่ม "ช." เมื่อระหว่างวันที่ 25 สิงหาคม 2564 ถึงวันที่ 23 ตุลาคม 2564 โจทก์เข้าร่วมเล่นแชร์กับสมาชิกกลุ่ม "ช." รวม 40 วง เป็นแชร์รายวัน 39 วง และแชร์ราย 15 วัน 1 วง รวมเงินที่โจทก์ลงในวงแชร์ทั้งสิ้น 1,599,930 บาท ต่อมาวันที่ 24 ตุลาคม 2564 จำเลยที่ 1 ประกาศแจ้งเลิกบ้านแชร์ (ล้มวงแชร์) ทั้ง 40 วง ให้เหตุผลตามประกาศว่า เนื่องจากลูกแชร์มือบนเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องไม่สามารถส่งเงินค่าแชร์ให้แก่จำเลยที่ 1 ได้ จำเลยที่ 1 เก็บเงินจากลูกแชร์มือบนไม่ได้จึงไม่มีเงินส่งค่าแชร์ให้แก่ลูกแชร์มือล่าง ซึ่งขณะจำเลยที่ 1 ประกาศล้มวงแชร์นั้น โจทก์ยังไม่ถึงมือที่จะได้รับเงินแชร์ทั้ง 40 วง โจทก์ทวงถามเงินจากจำเลยที่ 1 แล้วแต่จำเลยที่ 1 เพิกเฉยไม่ชำระคืนให้ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 โจทก์กับพวกไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรขุนทะเล สำหรับจำเลยที่ 2 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่ประทับรับฟ้อง คดีในส่วนจำเลยที่ 2 จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาโจทก์ประการแรกมีว่า รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีเป็นคำร้องทุกข์ดำเนินคดีตามกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า การร้องทุกข์นั้น กฎหมายไม่ได้กำหนดรูปแบบว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร เป็นแต่ต้องได้ความว่าเป็นการแสดงเจตนาแจ้งความให้ดำเนินคดีอาญาเท่านั้น คดีนี้โจทก์เป็นผู้ร่วมเล่นแชร์เป็นเงินจำนวนมากในวงแชร์ที่จำเลยที่ 1 แท็กซี่เพิ่งประกาศล้มวงไป ทั้งยังไม่ได้รับเงินคืนจากจำเลยที่ 1 การที่โจทก์มาแจ้งความตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี ซึ่งมีข้อความว่า "...โจทก์กับพวก (ระบุชื่อ) ได้พากันมาสถานีตำรวจแจ้งว่า ผู้แจ้งทั้งหมดได้ร่วมเล่นแชร์ออนไลน์กับนางสาวณัฐนันท์ (จำเลยที่ 1) ซึ่งเป็นแท็กซี่ โจทก์ส่งเงินให้จำเลยที่ 1 จำนวน 2,061,190 บาท (และพวกโจทก์ส่งเงินให้จำเลยที่ 1 ตามจำนวนที่ระบุ) ต่อมาเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2564 เวลาประมาณ 19 นาฬิกา ทราบว่าแท็กซี่ไม่สามารถจ่ายเงินได้แล้ว จนมาถึงวันนี้ (วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564) ไม่สามารถจ่ายคืนได้แล้วเป็นเหตุให้พวกผู้แจ้งได้รับความเสียหาย จึงพากันมาพบพนักงานสอบสวน มอบคดีให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมาย... ร้อยตำรวจเอกเลิศ รongสารวัตรสอบสวน สถานีตำรวจภูธรขุนทะเล ได้รับแจ้งรับคำร้องทุกข์ไว้แล้ว จะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป..." เห็นว่า ข้อความตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีดังกล่าวแสดงให้เห็นแล้วว่า โจทก์ซึ่งยืนยันว่าได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลยที่ 1 ได้กล่าวหาต่อพนักงานสอบสวนว่ามีผู้กระทำความผิดเกิดขึ้น ลักษณะแห่งความผิด พฤติการณ์ที่ความผิดนั้นได้กระทำลง จำนวนความเสียหายของโจทก์ และการที่ระบุว่า "...พวกผู้แจ้งได้รับความเสียหาย จึงพากันมาพบพนักงานสอบสวน มอบคดีให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมาย..." แสดงว่าโจทก์มีความประสงค์ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีแก่จำเลยที่ 1 ให้ได้รับโทษตามกฎหมาย ทั้งพนักงานสอบสวนผู้รับแจ้งก็รับว่าจะไปดำเนินการต่อไป จึงเป็นคำร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (7) และมาตรา 123 วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้ง

ศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 โดยในการร้องทุกข์โจทก์ไม่จำเป็นต้องระบุอ้างฐานความผิดมาด้วย เพราะรูปคดีจะเป็นความผิดฐานใดย่อมเป็นปัญหาข้อกฎหมายซึ่งแล้วแต่เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่จะวินิจฉัย เมื่อโจทก์ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีจำเลยที่ 1 ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด คดีโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 จึงไม่ขาดอายุความ โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ 1 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยว่า การแจ้งความของโจทก์เป็นเพียงการแจ้งว่าโจทก์ไม่ได้รับเงินค่าเช่าซึ่งเป็นเรื่องทางแพ่ง โดยไม่ได้กล่าวหาว่าจำเลยที่ 1 กระทำความผิดอาญาอย่างไร ไม่เป็นคำร้องทุกข์ตามกฎหมาย โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ 1 เพราะคดีขาดอายุความอันทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปนั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาโจทก์ข้อนี้ฟังขึ้น ส่วนที่โจทก์ฎีกาประการต่อไปขอให้ลงโทษจำเลยที่ 1 ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นนั้น ศาลอุทธรณ์ภาค 8 ยังไม่ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 ว่า การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ ทั้งคดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ 1 เพียงกระหังละ 1 เดือน คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 อาจมีผลเป็นการจำกัดสิทธิฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงของคู่ความ จึงสมควรยกย่อนำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 8 ดำเนินการต่อไปเพื่อให้เป็นไปตามลำดับชั้นศาล พิจารณายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 ให้ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณาอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 ในข้อที่ยังไม่ได้วินิจฉัยแล้วมีคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

องค์คณะ

อาทิตย์ ออกเวหา · สุนันทา ผดุงเกียรติวงศ์ · เพ็ญจันทร์ ไหลศิริกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/266/2569>